

Sond – slang i näsan för mat och medicin

Om du har svårt att äta kan du behöva få näring genom en sond. Det är en tunn och mjuk slang som går från näsan till magsäcken. I den kan du få sondmat och vissa mediciner.

Det kan verka skrämmande och obehagligt att få mat genom en slang i näsan. Men de flesta som behöver en sond tycker att det är skönt att inte behöva kämpa för att få i sig tillräckligt med mat.

Så går det till

Det är en sjuksköterska eller undersköterska som sätter in sonden. Du är oftast vaken när du får den.

Du får veta mer av vårdpersonalen.

Så kan du använda sonden

Sondmaten är flytande och tas upp av kroppen på samma sätt som vanlig mat. Ibland är sondmaten ett komplement till vanlig mat och ibland kan sondmaten ersätta den vanliga maten.

Du kan äta och dricka som vanligt när du har en sond. Sitt gärna med vid matbordet när din familj äter.

Du kan också använda sonden till mediciner om de är svåra att ta.

Sonden används så länge du behöver den för mat och medicin, oftast under 4–6 veckor. Ibland behövs den en längre tid.

Efter att du har fått sonden

Innan du åker hem ska personalen se till att allt fungerar och att du har det du behöver. Du får veta

- hur du sköter sonden, till exempel kontrollerar sondläget
- hur du tar sondmat eller mediciner
- vad du ska göra om du får problem.

Att tänka på

- Borsta tänderna som vanligt även om du inte äter genom munnen.
- Kontrollera sondläget varje gång du ska använda sonden.
- Spola alltid sonden med vatten före och efter du har använt den, för att undvika stopp och hålla den ren. Hur mycket vatten du ska spola med får du veta av vårdpersonalen.
- Rengör näsborren där sonden sitter varje dag, genom att tvätta näsborren med en tops med ljummet vatten eller koksalt. Smörj med olja efteråt.
- Byt ut tejpens som håller sonden på plats om det behövs. Det är viktigt att sonden inte glider ut eller in när du byter tejpens. Använd gärna plåsterborttagare för att det inte ska göra ont. Det finns att köpa som till exempel sprej och våtservetter på apotek.
- Det finns olika sorters plåster för att få sonden att sitta stadigt och bekvämt på kinden. Du får prova dig fram till det som passar bäst för dig.

I sonden kan du få mat och vissa mediciner.

3. BEHANDLING

Sond

När ska jag kontakta vården?

- Om sonden glider ut.
- Om det är stopp i sonden.
- Om du inte får back i sonden när du kontrollerar sondläget.
- Om du blir röd och irriterad i munnen.
- Om huden under tejen blir röd.